05/05/2025

Κατανυκτική προσευχή για την Μεγαλομάρτυρα Αγία Ειρήνη, στον ομώνυμο ναό της Αιόλου, χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου

/ Γνώμες

- **Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος**

Με την καταιγιστική παρουσία πλήθους Αθηναίων από το κέντρο της πόλης, αλλά και από άλλα διαμερίσματά της, χοροστατούντος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου – που με την ηθική του ευγένεια και απλότητα συγκίνησε το χριστεπώνυμο πλήθος – έλαβε χώρα την Κυριακή 4-5-25 στον ιστορικό ναό της Αγίας Ειρήνης επι της οδού Αιόλου, ο κατανυκτικός εσπερινός για την εορτή της μνήμης, της μεγαλομάρτυρος της Ορθοδοξίας Αγίας Ειρήνης. Στον περικαλλή ναό της της οδού Αιόλου, με έκδηλη παντού την ηθική φροντίδα των ευλαβών ιερέων του Πατέρων κ.κ. Θωμά Χρυσικού – που είναι και ιερατικός

προϊστάμενος της Αγίας Ειρήνης –και Αρτέμιου Γιαννακού, που πέρα από την απαράμιλλη αρχιτεκτονική ομορφιά του και το ατίμητης αισθητικής αξίας τέμπλο του, κομίζει βαρύτιμες ιστορικές, πολιτισμικές και εθνικές μνήμες. Δοθέντος ότι μεταξύ άλλων, υπήρξε η πρώτη Μητρόπολη των Αθηνών στα μεταπελευθερωτικά χρόνια, στην Αγία Ειρήνη υπήρξαν ιερωμένοι οι κορυφαίοι δάσκαλοι του Γένους και κληρικοί Θεόκλητος Φαρμακίδης, Κωνσταντίνος Οικονόμου εξ Οικονόμων, ο πρώτος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Νεόφυτος Μεταξάς, σε αυτήν η τελετή ανακήρυξης του Συντάγματος, σε αυτήν η κηδεία του αρχιστράτηγου της εθνεγερσίας Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, του Νικηταρά Σταματελόπουλου, του Κωνσταντίνου Κανάρη, με πολλές άλλες ακόμα εθνικές μνήμες, να την καθιστούν κιβωτό ιστορίας και πολιτισμού της πατρίδας μας.Τιμώντας έτσι με τον πανηγυρικό εσπερινό, την άχραντη αγία της εκκλησίας μας, που υπέστη πλήθος – και ασύλληπτων σε ηθική αγριότητα- βασανιστηρίων για να προασπίσει την πίστη της στον Χριστιανισμό και με τον ενάρετο και ορθόδοξο βίο της, αναγορεύτηκε σε μια απο τις πιο σεπτές μορφές της Ορθόδοξης εκκλησίας. Ο φόβος του θανάτου δεν έκαμψε ποτέ το αδαμάντινο ήθος της Ειρήνης και πάσχιζε σε όλη της την ζωή και με κάθε πρόσφορο μέσο, να προβάλλει την ηθική υπεροχή της Ορθοδοξίας, ως του πιο ανθρωποκεντρικού και ηθικά ευγενέστερου λατρευτικού δόγματος. Τα δεινά και τα βασανιστήρια που υπέστη η Αγία Ειρήνη για την ορθόδοξη πίστη της, ξεπερνούν κάθε όριο της ανθρώπινης κακουργίας, ωστόσο αντι να απομειώνουν την αγωνιστικότητά της έναντι του ειδωλολατρικού τότε κόσμου, την εξόπλιζαν με ακένωτες ηθικές δυνάμεις, για να μάχεται υπερ του Χριστού.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση, η Αγία Ειρήνη αποτέλεσε το μοναδικό παιδί του βασιλιά Λικίνιου και της Λικινίας. Έζησε περίπου το 315 μ.Χ. στον γεωγραφικό χώρο Μαγεδών και οι γονείς της που είχαν ασπαστεί τον ζωροαστρισμό, της είχαν δώσει το όνομα Πηνελόπη. Η φύση την είχε προικοδοτήσει με εκτυφλωτική ομορφιά και ο πατέρας της φοβούμενος εκ του γεγονότος αυτού για το μέλλον της, την είχε κλείσει σε έναν πύργο στον οποίον η χλιδή και ο πλούτος στην κυριολεξία ξεχείλιζαν. Οι γονείς της ήσαν πολύ πλούσιοι και λέγεται μάλιστα ότι ακόμα και το τραπέζι, όπως και ο θρόνος και η λυχνία σ΄αυτόν ήταν απο ατόφιο χρυσάφι. Ο πατέρας της Λικίνιος θέλοντας να εφοδιάσει την νεαρά Ειρήνη με δυνατή παιδεία, επέλεξε τον γέροντα Απελλιανό, ένα απο τους ευρυμαθέστερους και πιο καλλιεργημένους ανθρώπους της περιοχής τους, για δάσκαλο της Ειρήνης. Και ο Απελλιανός πολύ σύντομα ήλθε αντιμέτωπος με την σπάνια ευφυΐα της μικρής κοπέλας. Κάποια μέρα η Ειρήνη είδε τρία σημαδιακά περιστατικά στον Πύργο τους και έσπευσε στον Απελλιανό για να της εξηγήσει τον συμβολισμό τους. Είδε αρχικά να εισέρχεται στον Πύργο ένα περιστέρι που κρατούσε στο στόμα του ένα κλαδί ελαίας, το οποίο απέθεσε πάνω στην χρυσό τραπέζι. Στη συνέχεια εισήλθε στον Πύργο ένας αετός που κρατούσε στο ράμφος του ένα στεφάνι

πλεγμένο με άνθη, το οποίο και απέθεσε στο χρυσό τραπέζι. Ενώ απο ένα άλλο παράθυρο του πύργου, εισήλθε και ένα κοράκι που στο ράμφος του κρατούσε ένα φίδι, το οποίο επίσης απέθεσε στο χρυσό τραπέζι. Τα τρία αυτά ασυνήθη περιστατικά προέξενησαν απορία στην Αγία Ειρήνη και ζήτησε απο τον δάσκαλό της, να της ερμηνεύσει τι σημαίνουν.

Ο Απελλιανός, με την εμβρίθεια και την σοφία του, όπως, όπως αναφέρει και ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, εξήγησε αμέσως στην μικρή Ειρήνη τον συμβολισμό των οιωνών. «Το μεν περιστέρι, δηλοί την παιδείαν της γνώμης, το δε κλαδί της ελαίας, δηλοί σφραγίδα πραγμάτων και άνοιγμα και τύπον βαπτίσματος, ο δε αετός, με το να είναι βασιλεύς των πουλίων, προεικονίζει δια μέσου του στεφάνου, την νίκην όπου μέλλεις να κάμης δια εκλεκτά και αγαθά πράγματα. Ο δε κόρακας δια του οφιδίου, δηλοί πως έχεις να δοκιμάσηςθλίψην και ταλαιπωρείαν». Τα γεγονότα αυτά απο την μία προμήνυαν την λαμπρή πορεία και την ηθική κατίσχυση της Ειρήνης στην ζωή, αλλά ταυτόχρονα υποδήλωναν και τα μαρτυρικά και γεμάτα πόνο και δάκρυα βήματά της, για να προασπίσει την πίστη της. Να σημειώσουμε ακόμα ότι κατά την παράδοση το όνομα Ειρήνη της Αγίας, της το έδωσε Άγγελος και της διεμήνυσε ακόμα ότι θα ασπασθεί τον Χριστιανισμό, ενώ με το δικό της θυσιαστικό παράδειγμα, χιλιάδες ανθρώπων θα γίνονταν χριστιανοί. Όταν μάλιστα η Ειρήνη έλαβε την απόφαση να ασπαθεί τον χριστιανισμό, κάλεσε κρυφά στον Πύργο έναν ιερέα ονόματι Τιμόθεο, που την βάπτισε Ειρήνη.

Με το που ασπάστηκε τον χριστιανισμό η Αγία, το πρώτο της βήμα ήταν να καταστρέψει στον πύργο τους, όλα τα είδωλα του πατέρα της. Ο Λικίνιος όταν το έμαθε αυτό αρχικά έσπευσε να εξετάσει την Ειρήνη για να διαπιστώσει την πελώρια ηθική αλλαγή του παιδιού του. Και όταν συνειδητοποίησε ότι η Ειρήνη ήταν αμετάπειστη στην επιλογή της, έδωσε εντολή στους στρατιώτες του, να την δέσουν και να βάλουν άλογα να την πατήσουν. Τότε όμως συνέβη το εξής εκπληκτικό γεγονός. Κάποιο απο τα άλογα, χωρίς καν να τραυματίσει την Ειρήνη, επετέθη κατά του πατέρα της, τον σκότωσε και είπε με φωνή ανθρώπου «Μακαρία η Ειρήνη και ντροπή σε σένα σκληρόκαρδε άρχοντα». Η Αγία στη θέα του θανάτου του πατέρα της λυπήθηκε πολύ, ενώ διατράνωσε δημόσια την πίστη της και είπε στο λαό και τους στρατιώτες, να μην φοβούνται, γιατί όλα είναι εφικτά για όσους αληθινά πιστεύουν (Κατά Μάρκο Θ΄:23, «Πάντα δυνατά τω πιστεύοντι»). Και εκστομίζοντας αυτά τα λόγια η αγία Ειρήνη προσευχήθηκε με θέρμη στον Θεό και με την δύναμή του ανέστησε τον πατέρα της.

Με την επίλευση του θαύματος και την ανάστασή του, ο Λικίνιος ασπάσθηκε τον Χριστιανισμό και μαζί με αυτόν βαπτίσθηκε χριστιανή και η γυναίκα του Λικινία,

ενώ το παράδειγμά τους, υιοθέτησαν και 3.000 ακόμα πολίτες της περιοχής. Ο βασιλιάς Λικίνιος πλέον εγκατέλειψε το στέμμα και απεσύρθη στον πύργο τους, αφιερωνόμενος στο λόγο του Χριστού και στον ενάρετο ορθόδοξο βίο, κάνοντας έργα κοινωνικής ευποιΐας και συνδράμοντας τους οικονομικά και κοινωνικά αδυνάτους.Το στέμμα του Λικινίου ανέλαβε ο Σεδεκίας. Ο Σεδεκίας προσπάθησε να μεταπείσει την αγία Ειρήνη να επανακάμψει στην ειδωλολατρική θρησκεία και της πρότεινε μάλιστα να θυσιάσει στα είδωλα. Όταν είδε ότι ήταν ματαία η προσπάθειά του, έδωσε εντολή να ρίξουν με το κεφάλι πρός τα κάτω την Αγία, σε ένα μεγάλο και βαθύ λάκο με φίδια μέσα. Ωστόσο και πάλι με την δύναμη του Θεού, που προστάτευε διαρκώς την Αγία έλαβε χώρα ένα ακόμα θαύμα κατά του μαρτυρίου της.Τα ερπετά δεν δάγκωσαν την Ειρήνη και εξήλθε σώα και αβλαβής απο το λάκο, μετά απο 14 ημέρες παραμονής, σ΄αυτόν. Ο Σεδεκίας εξοργίστηκε με το θαύμα και λυσσασμένος στην κυριολεξία για να εκδικηθεί την μεγαλομάρτυρα Ειρήνη, έδωσε εντολή να πριονίσουν τα πόδια της Αγίας. Πάραυτα με θεία παρέμβαση θεραπεύτηκαν τα πόδια της, ωσάν να μην είχαν υποστεί καμία βλάβη. Εν συνεχεία ο Σεδεκίας έδωσε εντολή να δέσουν την Ειρήνη σε έναν τροχό με μαχαίρια που περιστρέφονταν με την ορμή ενός χειμάρρου. Και πάλι όμως ο Θεός διέσωσε την Αγία. Με παρέμβασή του το νερό σταμάτησε να κυλάει και τελικά δεν τραυμάτισε ο τροχός την μαρτυρική Ειρήνη. 8.000 πολίτες της περιοχής που παρακολουθούσαν τα ανηλεή μαρτύρια της Αγίας, έμειναν έκθαμβοι απο την θεία πρόνοια και προσκύνησαν πλέον τον Χριστιανισμό.

Ο Σεδεκίας παρέδωσε την εξουσία στον γιό του Σαβώρ, που πολεμούσε με πάθος του εχθρούς του πατέρα του. Η Αγία Ειρήνη διασταυρώθηκε με τον Σαβώρ και τον στρατό του πλησίον της πόλης Μαγεδών. Θέλοντας να τιμωρήσει τον Σαβώρ για το μένος του εναντίον των χριστιανών, προσευχήθηκε στον Θεό και τυφλώθηκαν αυτός και ο στρατός του. Εν συνεχεία η αγία ξαναπροσευχήθηκε και ανέκτησαν πάλι την όρασή τους. Όμως το άγιο θαύμα της πρόσκαιρης τιμωρίας τους, δεν συνέτισε τον Σαβώρ και τους διώκτες στρατιώτες του. Αντί να ομολογήσουν στην θεία δύναμη, έδωσε εντολή ο Σαβώρ να καρφώσουν τις πτέρνες της Αγίας Ειρήνης και την εξώθησαν βίαια φορτωμένη με ένα βαρύ σακί με άμμο,να διασχίσει μια μεγάλη απόσταση 3 μιλίων. Πρό του νέου μαρτυρίου όμως της Αγίας Ειρήνης, η γής άνοιξε και έθαψε μέσα της 10.000 απίστους. Πάραυτα 30.000 άνθρωποι απο τους πληθυσμούς της Μαγεδών και της ευρύτερης περιοχής της ασπάστηκαν με το μεγάλο θαύμα τον Χριστιανισμό και μόνον ο αλαζονικός και ασεβής Σαβώρ, ενέμενε στην ειδωλολατρική του πίστη. Με τον θάνατο όμως του Σαβώρ απελευθερώθηκε η εν τω μεταξύ φυλακισθείσα αγία Ειρήνη και της επετράπη η κυκλοφορία της στην πόλη, όπου και πραγματοποίησε πλήθος θαυμάτων, για να ανακουφίσει και ξεκουράσει ηθικά τους κατατρεγμένους και δυστυχισμένους της περιοχής. Η Αγία κατέφυγε στον Πύργο της που ζούσε ο πατέρας της με τον ιερέα

Τιμόθεο. Το χριστιανικό κήρυγμα και το πελώριο ηθικό κύρος της Αγίας, έφεραν στον ορθόδοξο δρόμο 5.000 πλέον ειδωλολάτρες, που αποκήρυξαν την παλιά τους θρησκεία, αλλά και τους 33 φρουρούς του πύργου του πατέρα της.

Κατόπιν η Ειρήνη επισκέφθηκε την πόλη Καλλίνικο, την οποία διοικούσε ο βασιλιάς Νουμεριανός, συγγενής του προηγούμενου βασιλέα. Εμφανίστηκε μπροστά στον Νουμεριανό και του διατράνωσε την πίστη της στον Χριστιανισμό. Ο Νουμεριανόςεξεμάνηαπο το θάρρος της Ειρήνης και έδωσε εντολή να πυρακτώσουν τρία χάλκινα κατασκευασμένα βόδια και να τοποθετούν την Αγία πότε στο ένα, πότε στο άλλο, μέχρι να θανατωθεί. Και συνέβη τότε με παρέμβαση της θείας δυνάμεως το εξής συγκλονιστικό θαύμα. Το τρίτο βόδι μέσα στο οποίο ευρίσκονταν εκείνη τη στιγμή η Αγία, έκανε μερικά βήματα, σκίστηκε στη μέση και εξήλθε αβλαβής απο αυτό η Ειρήνη. Περί τις 100.000 ειδωλολάτρες που είχαν παρακολουθήσει το συγκλονιστικό θέαμα, πείστηκαν για την ύπαρξη της θείας δύναμης και προσκύνησαν τον Χριστιανισμό. Καθώς ο Νουμεριανός όδευε πρός τον τέλος της ζωής του, έδωσε εντολή στον έπαρχό του να βασανίσει την Ειρήνη. Ο τελευταίος έδεσε με αλυσίδες την Αγία και την τοποθέτησε σιδηροδέσμια επάνω σε μια φωτιά. Όμως ο μεγαλοδύναμος Θεός για μιαν ακόμα φορά διέσωσε την αγία. Απέστειλε Άγγελό του που παρουσιάστηκε μπροστά στην Ειρήνη και έσβησε τη φωτιά. Έκθαμβος τότε και ο έπαρχος, προσκύνησε τον Χριστιανισμό.

Το κύρος και το όνομα της Αγίας Ειρήνης με τα θαύματά της και την αγιοσύνη της έσπασε σύντομα τα μικρά γεωγραφικά όρια της περιοχής της. Και περιήλθε και στ΄ αυτιά του Πέρση βασιλιά. Ο Βασιλιάς Σαβώριος, συγκαιρινός του μεγάλου Κωνσταντίνου, αξίωσε να αποκεφαλίσουν την Ειρήνη. Και αφού εξετελέσθη η εντολή του την έθαψαν. Όμως ο μεγαλοδύναμος Θεός απέστειλε Άγγελό του, που ξανάφερε στη ζωή την μαρτυρική Αγία και την μακάρισε για την θυσιαστική της παρουσία. Ο Άγγελος μαζί με την αγία μακάρισε και όσους ακόμα πίστεψαν με το μαρτυρικό της παράδειγμα στον Θεό, αλλά και όσους συνάμα επικαλούνται το όνομά της και εορτάζουν την μνήμη της, την ημέρα του αποκεφαλισμού της.Αφότου η Αγία Ειρήνη αναστήθηκε, πήρε ένα κλαδί ελιάς και πήγε στην πόλη Μεσημβρία, παρουσιαζόμενη στον βασιλιά. Ο βασιλιάς έμεινε άναυδος απο την ζωντανή παρουσία της Αγίας, που θεωρούσε νεκρή μετά τον αποκεφαλισμό της και ευθύς αμέσως ασπάστηκε τον Χριστιανισμό. Βαπτίσθηκε χριστιανός απο τον πατέρα Τιμόθεο και το δικό του παράδειγμα μιμήθηκαν επίσης πολλοί μέχρι τότε ειδωλολάτρες. Ενώ αρκετοί απέδιδαν τιμές ισαποστόλου στην μαρτυρική Αγία.Η μνήμη της Αγίας Ειρήνης κάθε χρόνο, εορτάζεται στις 5 Μαΐου και της έχει αποδοθεί τιμητικά ο τίτλος της Μεγαλομάρτυρος, ένεκα των ατέλευτων βασανιστηρίων στα οποία υπεβλήθη, για να προασπίσει την χριστιανική της πίστη. Μαζί με τον Άγιο Αρτέμιο,η Αγία Ειρήνη θεωρείται προστάτιδα της Αστυνομίας.

Στον πανέμορφο και επιβλητικό ναό λοιπόν της Αγίας Ειρήνης στην Αιόλου, σύσσωμος ο αθηναϊκός λαός, τίμησε την μνήμη της μεγαλομαρτύρου μας. Του πανηγυρικού εσπερινού χοροστάτησε ο σεπτός Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος, συγχοροστατούντων των ευλαβών πατέρων της Αγίας Ειρήνης κ.κ. Θωμά Χρυσικού και Αρτέμιου Γιαννακού και πολλών άλλων ακόμα ευλαβών πατέρων της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, που προσήλθαν να τιμήσουν την ιερή μνήμη της Αγίας Ειρήνης. Με το πέρας του εσπερινού ο προϊστάμενος του ναού Πατέρας κος Θωμάς Χρυσικός, απηύθυνε από καρδιάς, λόγια αγάπης για την ιδεοφόρο και άχραντη παρουσία της Αγίας Ειρήνης στην Ορθοδοξία, ενώ υπέμνησε παράλληλα με παραστατική ενάργεια, τις μεγάλες εθνικές μνήμες που κομίζει ο ναός της Αγίας Ειρήνης. Στην αντιφώνησή του, ο ευλαβής Αρχιεπίσκοπος κ.κ. Ιερώνυμος, με πατρικήν αγάπη και με τον ζεστό και μελίρρυτο λόγο του, ευχήθηκε σε όλους Χρόνια Πολλά και χάρις και η ευλογία της Αγίας Ειρήνης, να χαρίζει υγεία, πνευματική ευπραξία και να σκέπει και να λαμπρύνει ηθικά όλο τον κόσμο.

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο της Αγίας Ειρήνης :

οίαςΘεοῦ,
τὲρ φύσιν,

ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ